

Tilkendegivelse og forlig af 29. januar 2018 i faglig voldgiftssag FV2017.0143:

3F, Bygge-, Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening i København (BJMF)

(faglig sekretær Elo Hansen)

mod

Dansk Byggeri

for

Adecco A/S

(senioradvokat Thorsten Wilstrup)

1. Uoverensstemmelsen

Sagens hovedspørgsmål er, om der i overenskomsten, Jord- og betonoverenskomsten 2014, er hjemmel til at tilrettelægge arbejdet for to udsendte vikarer, således som de faktisk har arbejdet, og dernæst, om der er krav på efterbetaling, hvis dette ikke er tilfældet.

BJMF har nedlagt påstand om, at Adecco A/S til BJMF skal betale 139.221,28 kr. for A og 53.662,86 kr. for B.

Dansk Byggeri for Adecco A/S har påstået frifindelse.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen er den 29. januar 2018 forhandlet for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, som formand og opmand og følgende sidedommere: faglig

sekretær Jesper Weihe og faglig sekretær Silas Grage, begge BJMF, senioradvokat Kia Philip Dollerschell og konsulent Erling Olsen, begge Dansk Byggeri.

Der blev under forhandlingen afgivet forklaring af vikarerne B og A samt af legal manager C, Adecco.

Da der efter procedure og votering ikke blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten var flertal for en afgørelse, skulle denne træffes af opmanden, som fremkom med en tilkendegivelse, som parterne var enige om at tage til efterretning, og på baggrund af hvilken parterne enedes om en forligsmæssig afslutning af sagen.

3. Sagen

Adecco A/S er et af Danmarks største vikarbureauer. Adecco servicerer bl.a. Copenhagen Metro Team I/S (CMT). I årene 2015 og 2016 udsendte Adecco omkring 500 vikarer til arbejde for CMT på metroprojektet.

En vikar bliver knyttet til Adecco ved indgåelse af en ”Temporary Staff Agreement”, som danner grundlag for Adeccos efterfølgende tilbud om udsendelse til en brugervirksomhed, her CMT, og indgåelse af aftale herom. Tilbud om beskæftigelse bliver givet pr. e-mail eller telefonisk. Tilbuddet er specificeret, så vikaren får oplysning om bl.a., hvor, hvad, hvor længe, løn og arbejdstid. Når Adecco fremkommer med et tilbud om beskæftigelse, står det vikaren frit for at sige ja eller nej.

Hvis vikaren siger ja til et tilbud om et job hos CMT, udfærdiger Adecco en ”Confirmation of employment” til vikaren og en ”Temp assistance – order confirmation” til CMT. Ordrebekræftelsen til vikaren indeholder en angivelse af bl.a. navnet på Adeccos kunde, dvs. her CMT, ”Working address”, ”Contact person” (her typisk CMT’s site manager), ”Starting date”, ”End date”, ”Employment field”, ”Salary” og ”Employment description”. I sidstnævnte rubrik har der i almindelighed stået: ”Working time according to the work plan on construction site [eller tilsvarende]. There is 30 min compulsory break every working day.”

På pladsen har CMT ledelsesretten. Adecco har med såvel de udsendte vikarer som CMT aftalt, at ændringer skal aftales med Adecco.

Ved udsendelse til en brugervirksomhed udbetaler Adecco løn én gang om måneden. Lønudbetaling sker på grund af medarbejderens elektroniske tidsregistrering og brugervirksomhedens elektroniske godkendelse heraf. Medarbejderen skal uge for uge elektronisk registrere sine arbejdstimer senest mandag kl. 12:00. Brugervirksomheden skal godkende elektroniske timesedler senest tirsdag kl. 10:00.

Det er oplyst, at CMT har 21 forskellige arbejdspladser på City-Metroring-projektet. Arbejdstiderne på de forskellige pladser er forskellige. På nogle arbejdes i døgndrift, på andre i mindre omfang. Arbejdet involverer en lang række forskellige underentreprenører, som i processen udfører forskellige arbejder på forskellige tidspunkter.

Sagen angår udsendelse af Adeccos medarbejdere B og A til arbejde for CMT som henholdsvis "unskilled worker" (når ikke andet anføres nedenfor) og kranfører i perioden fra henholdsvis 10. august 2015 og 29. april 2014 til udgangen af 2016.

Uoverensstemmelsen angår som nævnt i første række, om der i overenskomsten er hjemmel til at tilrettelægge arbejdet, således som det faktisk er udført af to medarbejdere.

Om B's udsendelse i perioden er der fremlagt i alt 14 "Confirmation of employment" (CE)/"Confirmation of assignment change" (CAC). Under arbejdsbeskrivelse er der henvist til "work site plan" eller lignende og angivet, at der hver dag er 30 minutters tvungen pause. Bekræftelserne angår følgende "Starting date"/"End date":

10.08.15 – 08.11.15 (CE, Metrovej 11, dateret 07.08.15 – den mail, hvormed ordrebekræftelsen er fremsendt, er vedhæftet "NØP 10.08.2015 Adecco Seli shift plan, hvorefter der arbejdes i holddrift efter følgende fire ugers plan: en uge nathold mandag-lørdag 23:00-07:00, søndag fri, en uge aftenhold mandag til lørdag 15:00-23:00, søndag fri, en uge daghold mandag-søndag 07:00-15:00, en uge fri mandag-søndag),

24.08.15 – 25.08.15 (CE, Otto Busses Vej, dateret 21.08.15 – ifølge den mail, hvormed ordrebekræftelsen er fremsendt, ekstraarbejde som afløser i tidsrummet 14-22),

10.08.15 – 04.10.15 (CAC, Metrovej 11, dateret 06.10.15),

05.10.15 – 08.11.15 (CE, Hillerødgade 13, dateret 06.10.15),

05.10.15 – 18.10.15 (CAC, Hillerødgade 13, dateret 15.10.15),

20.10.15 – 01.11.15 (CAC, Hillerødgade 13, dateret 20.10.15),

05.10.15 – 15.11.15 (CAC, Hillerødgade 13, dateret 28.10.15 – den mail, hvormed ordrebekræftelsen er fremsendt, er vedhæftet en holddriftsplan som den, der fremsendtes med mailen af 7. august 2015),

16.11.15 – 31.12.15 (CE, Rigger Nuuks Plads, dateret 13.11.15),

16.11.15 – 19.11.15 (CAC, Rigger Nuuks Plads, dateret 20.11.15),

20.11.15 – 12.12.15 (CE, Otto Busses Vej, dateret 20.11.15 – den mail, hvormed ordrebekræftelsen er fremsendt, er vedhæftet en arbejdsplan, hvorefter der den ene uge arbejdes på daghold (mandag fredag 07:00-14:00, lørdag 07:00-12:00, søndag fri), ugen efter på aftenhold (mandag-fredag 14:00-22:00, lørdag-søndag fri),

20.11.15 – 31.12.16 (CAC, Otto Busses Vej, dateret 14.12.15),

20.11.15 – 31.12.16 (CE, Refshalevej 171, dateret 10.02.16 – lageret flyttes til ny adresse),

20.11.15 – 23.04.16, (CAC, Otto Busses Vej, dateret 20.04.16),

25.04.16 – 31.12.16 (CE, manitou operator Hillerødgade 13, dateret 20.04.16 – den mail, hvormed ordrebekræftelsen er fremsendt, er vedhæftet en holddriftsplan som den, der fremsendtes med mailen af 7. august 2015).

I de tilfælde, hvor Metrovej er anført som arbejdsplads, er der telefonisk eller via mail givet besked om, hvilken plads bekræftelsen angik.

Om A's udsendelse i perioden er der fremlagt i alt 40 "Confirmation of employment" (CE)/"Confirmation of assignment change" (CAC) med følgende "Starting date"/"End date":

29.04.14 – 31.12.14 (CE, Otto Busses Vej, dateret 24.04.14 – om arbejdstid er det angivet: shift work according to shift plan, 4 weeks shiftwork (day shift Monday-Sunday 07:00-15:00, evening shift Monday-Saturday 15:00-23.00, night shift Monday-Saturday 23:00-07:00, one week off); den mail, hvormed bekræftelsen blev fremsendt, var vedhæftet en dag-til-dag arbejdsplan for perioden marts 2014 – januar 2015 med angivelse af, hvilket hold A var på),

05.05.14 – 31.12.14 (CE, Otto Busses Vej, dateret 05.05.14 – samme angivelse om arbejdstid som i bekræftelsen af 24. april 2014),

29.04.14 – 04.05.14 (CAC, Otto Busses Vej, dateret 05.05.14 – arbejdstid tirsdag-søndag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause)),

05.05.14 – 31.12.14 (CAC, Otto Busses Vej, dateret 02.06.14 – arbejdstid mandag-søndag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause)),

05.05.14 - 01.06.14 (CAC, Otto Busses Vej, dateret 02.06.14 – arbejdstid mandag-søndag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause)),

06.06.14 – 06.06.14 (CE, Skjolds Plads, dateret 04.06.14 – arbejdstid fredag 07:00-15:00 (pause 30 min.)),

10.06.14 – 11.06.14 (CE, Rådhuspladsen, dateret 10.06.14 – arbejdstid tirsdag-onsdag 07:00-15:00 (pause 30 min.)),

01.07.14 – 31.12.14 (CE, Otto Busses Vej, dateret 04.07.14 – arbejdstiden er angivet som i bekræftelsen af 24. april 2014 (med tilføjelse af daglig pause på 30 min. på alle hold),

11.08.14 – 17.08.14 (CE, Poul Henningsens Plads, dateret 07.08.14 – arbejdstid mandag-fredag 14:00-22:00 (pause 30 min.), lørdag ”optional”),

05.05.14 – 31.01.15 (CE, Otto Busses Vej, dateret 18.11.14 – arbejdstid ”According to shift plan on your site”),

05.05.14 – 31.01.15 (CAC, Otto Busses Vej, dateret 18.11.14 – arbejdstid mandag-søndag 07:00-15:00 (incl. 30 min. pause)),

05.01.15 – 09.01.15 (CE, Skjolds Plads, dateret 02.01.15 – arbejdstid mandag-lørdag 07:00-15:00 (pause 30 min.)),

05.01.15 – 17.01.15 (CAC, Skjolds Plads, dateret 12.01.15 – arbejdstid mandag-lørdag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause)),

05.05.14 – 31.12.15 (CE, Otto Busses Vej, dateret 16.01.15 – shift work mandag-fredag 07:00-15:00 (30 min. pause)),

05.01.15 – 24.01.15 (CAC, Skjolds Plads, dateret 16.01.15 – 2 weeks shift work, daghold mandag-lørdag 07:00-15:00, aftenhold mandag-lørdag 14:00-22:00 (alt med 30 min. pause)),

05.05.14 – 24.01.15 (CAC, Skjolds Plads, dateret 16.01.15 – 2 weeks shiftwork, daghold mandag-lørdag 07:00-15:00 (30 min. pause), aftenhold mandag-lørdag 14:00-22:00 (30 min. pause),

02.02.15 – 31.03.15 (CE, Otto Busses Vej, dateret 22.01.15 – arbejdstiden er angivet som i bekræftelsen af 4. juli 2014),

02.02.15 – 07.02.15 (CE, Skjolds Plads, dateret 30.01.15 – arbejdstid mandag-lørdag 14:00-22:00 (pause 30 min)),

02.02.15 – 02.02.15 (CAC, Otto Busses Vej, dateret 09.02.15 – arbejdstid mandag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause),

16.02.15 – 31.12.15 (CE, Sønder Boulevard, dateret 09.02.15 – arbejdstiden er angivet som i bekræftelsen af 4. juli 2014),

16.02.15 – 16.02.15 (CE, Trianglen, dateret 17.02.15 – arbejdstid mandag 23:00-07:00),

17.02.15 – 31.12.15 (CAC, Sønder Boulevard, dateret 17.02.15 – arbejdstid mandag-søndag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause)),

17.02.15 – 22.03.15 (CAC, Sønder Boulevard, dateret 20.03.15 – arbejdstid mandag-søndag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause),

23.03.15 – 31.12.15 (CE, Aksel Møllers Have, dateret 20.03.15 – arbejdstid ”According to the work plan on the site”),

11.05.15 – 31.12.15 (CE, Øster Søgade 100, dateret 08.05.15 – arbejdstid “according to working plan on site”, “30 min. compulsory lunch break every working day”),

23.03.15 – 09.05.15 (CAC, Aksel Møllers Have, dateret 08.05.15 – arbejdstid mandag-fredag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause),

11.05.15 – 31.12.15 (CE, Øster Søgade 100, dateret 10.05.15 – arbejdstid ”According to the working plan”, 30 min. ”compulsory lunch break” alle arbejdsdage),

03.09.15 – 04.09.15 (CE, Gammel Strand, dateret 06.09.15 – arbejdstid torsdag 14:00-22:00 (pause 30 min.), fredag 14:00-22:00 (pause 30 min)),

11.05.15 – 31.12.16 (CE, Øster Søgade 100, dateret 04.12.15 – arbejdstid ”According to the work plan, “30 min. compulsory break every working day”),

29.04.14 – 31.12.16 (CE, Øster Søgade 100, dateret 04.01.16 – arbejdstid angivet som i bekræftelsen af 4. december 2015),

11.05.15 – 30.12.16 (CAC, Øster Søgade 100, dateret 23.02.16 – arbejdstid mandag-lørdag 07:00-15:00 (incl. 30 minutters pause)),

11.05.15 – 06.03.16 (CAC, Øster Søgade 100, dateret 15.03.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 23. februar 2016),

29.04.14 – 31.12.16 (CE, Øster Søgade 100, dateret 15.03.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015),

15.04.16 – 16.04.16 (CE, Trianglen, dateret 14.04.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015),

15.04.16 – 18.04.16 (CAC, Trianglen, dateret 14.04.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015),

16.04.16 – 16.04.16 (CE, Vibehus Runddel, dateret 15.04.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015),

09.05.16 – 14.05.16 (CE, Gammel Strand, dateret 09.05.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015),

23.05.16 – 28.05.16 (CE, Østerport, dateret 25.05.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015),

08.07.16 – 09.07.16 (CE, Kgs. Nytorv, dateret 11.07.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015),

08.08.16 – 13.08.16 (CE, Østerport, dateret 09.08.16 – arbejdstid som i bekræftelsen af 4. december 2015).

Ifølge Adecco har A fået tilsendt årsarbejdsplaner for 2015 og 2016 mægt til den, som han fik tilsendt med ordrebekræftelsen af 24. april 2014 for 2014.

For begge medarbejdere er der for deres respektive ansættelser frem til udgangen af 2016 fremlagt såkaldte ”time sheets” indeholdende den elektroniske registrering af arbejdstiden dag for dag, som medarbejderne har foretaget, som CMT har godkendt, og som Adecco efter det oplyste har lagt til grund for lønudbetalingen som det faktisk udførte arbejde.

Adecco har med henvisning til den elektroniske ind- og udgangskontrol på byggepladserne, Bioacezz, påpeget, at der er udbetalt løn for dage, hvor der ikke er nogen Bioacezz-registrering af, at de har været på arbejde. Efter medarbejdernes forklaring og bevisførelsen i øvrigt lægges det imidlertid til grund, at de fremlagte ”time sheets” viser, hvorledes der faktisk er arbejdet.

Adecco har anført, at det som nævnt er CMT, som har ledelsesretten på arbejdspladsen, men at arbejdstidsændringerne skal aftales med Adecco, og at det er forekommet, at der er aftalt ændret arbejdstid direkte mellem CMT og en medarbejder, og at Adecco efterfølgende har sendt en ordrebekræftelse. Uanset eventuel afvigende procedure i forhold til, hvad Adecco har aftalt med henholdsvis vikaren og CMT, har Adecco således efterfølgende udtrykkeligt tiltrådt den foretagne ændring, som derfor ikke ændrer på, at de fremlagte ”time sheets” viser de timer, hvor der faktisk er

arbejdet for Adecco, og for hvilke der derfor af Adecco skal betales løn. Adecco har da også lagt timerne til grund for lønudbetalingen.

Adecco har også henvist til, at der efter ”time sheets” i adskillige tilfælde har været arbejdet på et andet hold, end det som fulgte af arbejdsplanen, uden at der foreligger en ordre fra Adecco om holdskifte. Her gælder tilsvarende, at de fremlagte ”time sheets” må anses at vise de timer, hvor der faktisk er arbejdet for Adecco.

BJMF har udarbejdet en grafisk fremstilling af, hvordan de to medarbejdere faktisk har arbejdet i henhold til ”time sheets”. Der er fremlagt et bilag for hver af de to medarbejders ansættelsesår i perioden indeholdende en tidslinje med angivelse dag for dag af antal arbejdstimer, fri osv. (sagens bilag 10a, 10b, 11a, 11b og 11c).

4. Opmandens tilkendegivelse

Uanset overenskomstens fleksible regler for arbejdstidens tilrettelæggelse fremgår det, at der skal arbejdes med udgangspunkt i en arbejdsplan. Om holddriftsarbejde er det således bestemt, at der skal arbejdes ”efter en forud fastlagt arbejdsplan”, som skal holde sig inden for nærmere angivne bestemmelser om hold og bestemmelser om den normale ugentlige arbejdstid på de forskellige hold med mulighed for fast overarbejde indtil 5 timer pr. uge, ligesom der er bestemmelser om opgørelse af den enkelte medarbejders arbejdstid i forhold til normeret arbejdstid ved afbrydelse, omlægning eller overflytning. Om forskudt tid er der regler, som arbejdet skal tilrettelægges med respekt af, og om varsling og ophør mv.

Den fremlagte grafiske fremstilling af, hvorledes de to medarbejdere faktisk har arbejdet, viser efter opmandens opfattelse med al tydelighed, at arbejdet samlet set ikke er udført i henhold til arbejdsplaner eller ændringer heraf, som er hjemlet i overenskomsten. Der er alt for mange afvigelser i forhold til overenskomstens bestemmelser om arbejdets tilrettelæggelse, ændring og ophør, som ikke har fornøden baggrund i overenskomstens bestemmelser om arbejdstid.

Bedømmelsen understøttes i øvrigt af talrige eksempler, som fremgår af den grafiske fremstilling.

Til illustration nævnes, at B i august 2015 blev ansat til holdarbejde. Efter planen skulle han have fri den 24. og 25. august 2014. Herom blev der imidlertid indgået separat aftale om udsendelse, og det præsterede arbejde er aflønnet separat som normaltimer.

A startede i april 2014 med at arbejde 12 dage i træk, 6 dage på daghold, to dage på aftenhold, to dage på daghold, to dage på aftenhold. I august 2014, hvor det var aftalt, at han skulle arbejde i holddrift med hver fjerde uge fri, indgås der en separat aftale om arbejde i friugen 11.-15. august 2014, således at han arbejder 12 dage i træk, i alt 94,5 timer.

5. Sagens forligsmæssige afslutning

Parterne tog denne tilkendegivelse til efterretning. Parterne enedes herefter i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse om at afslutte sagen forligsmæssigt, således at Adecco A/S til BJMF til fuld og endelig afgørelse betaler i alt 110.000 kr., 80.000 kr. for A og 30.000 kr. for B.

Børge Dahl